

Art. 241 kpa

Przedmiotem wniosku mogą być w szczególności sprawy ulepszenia organizacji, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom, ochrony własności, lepszego zaspokajania potrzeb ludności.

Art. 24 ustawy o samorządzie gminnym:

(...)

4. Interpelacja dotyczy spraw o istotnym znaczeniu dla gminy. Interpelacja powinna zawierać krótkie przedstawienie stanu faktycznego będącego jej przedmiotem oraz wynikające z niej pytania.
5. Zapytania składa się w sprawach aktualnych problemów gminy, a także w celu uzyskania informacji o konkretnym stanie faktycznym. Przepis ust. 4 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.
6. Interpelacje i zapytania składane są na piśmie do przewodniczącego rady, który przekazuje je niezwłocznie wójtowi. Wójt, lub osoba przez niego wyznaczona, jest zobowiązana udzielić odpowiedzi na piśmie nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania interpelacji lub zapytania.
7. Treść interpelacji i zapytań oraz udzielonych odpowiedzi podawana jest do publicznej wiadomości poprzez niezwłoczną publikację w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej gminy, oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty.
 - ani interpelacja, ani zapytanie nie może dotyczyć sprawy indywidualnej rozstrzyganej przez organ w drodze decyzji administracyjnej, w trybie ustawy z 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego, gdzie ani radny, ani rada gminy (powiatu, sejmik) nie będą stroną takiego postępowania (art. 28 KPA), a dostęp do akt sprawy zgodnie z art. 73 KPA przysługuje tylko i wyłącznie stronie.
 - Interpelacja przybrała postać instytucji, której celem jest nie tylko uzyskanie odpowiedzi na zadane pytanie, lecz także ewentualne sprowokowanie dyskusji oraz zajęcie przez władzę ustawodawczą stanowiska w danej kwestii.
 - zgodnie z wolą ustawodawcy zapytania radnych powinny dotyczyć aktualnych problemów gminy, a także uzyskania informacji o konkretnym stanie faktycznym danego zagadnienia. Tu także ustawodawca zastrzegł, że zapytanie radnego powinno zawierać krótkie przedstawienie stanu faktycznego, będącego przedmiotem zapytania oraz wynikającego z niego pytania.
 - Treść wszystkich interpelacji i zapytań oraz odpowiedzi na nie winna być podana do publicznej wiadomości poprzez niezwłoczne zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej gminy oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty.

- istotne jest tu wskazanie, że istnieje różnica pomiędzy interpelacją a zapytaniem. Dość często radni (chyba w celu zwrócenia uwagi na swoją aktywność) celowo mylą i nadużywają w swych wystąpieniach słowa „interpelacja” w stosunku do składanych wszelkiego rodzaju pism. Co jest interpelacją, a co jest zapytaniem prawodawca określił w sposób precyzyjny w ustawach samorządowych. Prawodawca dokonał tu hierarchizacji tych pojęć pod względem wagi i doniosłości przedkładanej organowi wykonawczemu przez radnego sprawy. I tak, interpelacja powinna dotyczyć spraw o istotnym znaczeniu dla całej gminy, natomiast zapytanie powinno dotyczyć aktualnych problemów gminy, a także uzyskania informacji o konkretnym stanie faktycznym danego zagadnienia. I tak, dla przykładu: wystąpienie radnego w sprawie przedstawienia przez wójta strategii modernizacji i planów budowy nowego oświetlenia ulicznego w całej gminie lub wystąpienie w sprawie przedstawienia polityki naprawy układu komunikacyjnego polegającego na przedstawieniu harmonogramu budowy nowych i odbudowie istniejących gminnych dróg – będą interpelacjami, gdyż są istotnymi sprawami dla całej gminy i całej gminy dotyczą. Natomiast pytanie dlaczego nie świeci się kilka latarni ulicznych lub pytanie o termin zakończenia naprawy ubytków na drogach gminnych, albo interwencja radnego na prośbę mieszkańca w konkretnej sprawie – to jest zapytanie.
- Obecnie nie ma możliwości składania ustnie na sesjach interpretacji i zapytań, co oprócz formy pisemnej było dość często dopuszczane przepisami statutowymi. W obecnym stanie prawnym radny może złożyć tylko pisemną interpelację i zapytanie. Może to uczynić w trakcie trwania sesji rady (sejmiku) np. w punkcie „wnioski i oświadczenia radnych
- Zmieniły się także sposób odpowiedzi i terminy na udzielenie odpowiedzi na interpelację i zapytania radnych. Obecnie przepisy w tym zakresie dopuszczają tylko odpowiedź pisemną w terminie 14 dni od dnia wpłynięcia interpelacji lub zapytania radnego. Na uwagę zasługuje także to, że prawodawca nie wprowadził żadnej sankcji prawnej za niedotrzymanie 14-dniowego terminu na udzielenie odpowiedzi. Zatem, zgodnie z doktryną, termin ten należy uznać za termin o charakterze instrukcyjnym, a jedyną odpowiedzialnością, jaką może ponieść organ wykonawczy w związku z niedotrzymaniem tego terminu, jest tzw. odpowiedzialność polityczna, np. radny może po rozpatrzeniu raportu o stanie gminy (powiatu, województwa) zagłosować przeciw udzieleniu wotum zaufania organowi wykonawczemu. Samo zaś udzielenie odpowiedzi na interpelację lub zapytanie radnego w powszechnym stanowisku doktryny uważane jest za czynność o charakterze materialno-technicznym, dostarczającą pytającemu informacji na zadane pytanie. Wobec tego jako taka nie może podlegać zaskarżeniu ani w toku postępowania administracyjnego czy przed sądem administracyjnym. Istotne jest także to, że ustawodawca dopuścił, aby odpowiedzi mógł udzielać nie tylko organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, ale także osoba wyznaczona przez niego. Zatem na interpelację lub zapytanie radnego odpowiedzi może udzielić upoważniony pracownik gminy, jednak należy pamiętać, że odpowiada on z upoważnienia organu wykonawczego i w imieniu tego organu. Czyli odpowiedzialność za treść udzielonej odpowiedzi ponosi organ wykonawczy, pomimo że odpowiedzi tej nie tworzył.